

Energošmejdi útočí na domácnosti i obce, účtují si paušální poplatky za nic

15.7.2025 - | Energetický regulační úřad

Energetický regulační úřad (ERÚ) řeší vzrůstající počet stížností na energošmejdy. Jedná se zejména o „terénní prodejce“, kteří klepou na dveře domácností, ale i obcí a dalších právnických osob. Typické pro tyto nepoctivé zprostředkovatele je, že ústní sliby se výrazně liší od toho, co zákazníkům dávají podepsat. V některých případech pak klienti platí zbytečné poplatky jim či sankce obchodníkům.

Přicházejí bez předchozího ohlášení, nabízejí výraznou slevu na platbách za elektřinu či plyn, smlouvy a další dokumenty chtějí podepsat rovnou na místě, často veškeré podepsané dokumenty odnášejí. To, co ústně přislíbí, se přitom mnohdy diametrálně liší od toho, co ve skutečnosti s klienty podepíší. Tak by se daly ve zkratce shrnout praktiky energošmejdu, na které si zákazníci stěžují ERÚ. Jaké triky nepoctiví zprostředkovatelé nejčastěji využívají?

Změna dodavatele se sankcemi

Pokud má spotřebitel se svým dodavatelem uzavřenou smlouvu na dobu určitou, která stále trvá, její předčasné ukončení je spojené se zaplacením pokuty. Zplnomocněný energošmejda ale zákazníkovi lživě slíbí, že s jeho stávajícím obchodníkem vše zařídí tak, aby za předčasnou změnu dodavatele nic neplatil. Anebo tvrdí, že smlouvu ke dni jejího ukončení vypoví, následně ovšem svůj slib nedodrží. Vedle pokuty za předčasné ukončení smlouvy, kterou požaduje obchodník, může zprostředkovatel navíc uplatňovat odměnu za svoje zprostředkování – pokud tuto odměnu (provizi) nezískává od obchodníka, ke kterému své klienty převádí, bez ohledu na aktuální ceny nabídek na trhu.

„Problém je, když spotřebitel zprostředkovateli podepíše plnou moc a energošmejda mu na základě ní sjedná nového dodavatele, aniž by se ohlížel na trvající závazek u dodavatele stávajícího. Ten pak vyměří oprávněnou smluvní pokutu a po spotřebiteli požaduje její uhrazení,“ popisuje **Markéta Zemanová, členka Rady ERÚ**. *„Proto je klíčové si veškeré dokumenty před podpisem pečlivě přečíst, na cokoli nejasného se vyptat, a především si vzít čas na rozmyšlenou. Pokud na nás někdo tlačí, že podpis je nutný teď hned, je to už samo o sobě znamením, že zprostředkovatel patrně nejedná v náš prospěch, ale výhradně ve prospěch svůj.“*

Paušál za (ne)činnost

Další praktikou, kterou energošmejdi využívají, je smluvní nastavení poplatků za zprostředkování změny dodavatele či za péči o smluvní zajištění dodávek elektřiny a plynu, o kterých se ovšem při osobním jednání ani slovem nezmíní. Ať už se jedná o neadekvátně vysoké částky za zprostředkovatelem skutečně provedené úkony, nebo o paušální pravidelné poplatky za jeho soustavnou (ne)činnost.

„V poslední době se setkáváme s případy, kdy si zprostředkovatelé vyúčtují za každý rok či měsíc paušální částku, i když pro klienta nic neudělají. Kromě běžných občanů se přitom zaměřují i na obce a další právnické osoby. U obcí nebo podnikatelů je přitom problém, že nemohou zprostředkovatelské smlouvy ukončit stejně jednoduše, jako je tomu u spotřebitelů,“ říká **Martin Bortlík, ředitel sekce kontroly ERÚ**.

Spotřebitel, typicky domácnost, která energii odebírá pro vlastní byt, dům či chatu, totiž může

smlouvu o zprostředkování kdykoliv vypovědět a zároveň odvolat plnou moc (vzor výpovědi najdete na webu ERÚ); zprostředkovateli pak musí zaplatit jen za úkony, které do té doby provedl. Právnícké osoby či podnikající fyzické osoby ale tuto možnost nemají a záleží u nich především na tom, jak je konkrétní smlouva formulovaná.

„Trest“ za odchod

Potíže mohou způsobit nejen smlouvy nově uzavřené, ale i ty letité. ERÚ se setkává s tím, že se zprostředkovatel svému klientovi „připomene“ po několika letech v momentě, kdy se spotřebitel rozhodl, dle vlastní volby, změnit dodavatele. Tím, že ukončuje smlouvu se současným obchodníkem (zprostředkovatelem před lety vybraným), může totiž porušit tehdejší dohodu a má uhradit „mimořádný vstupní bonus“, který od zprostředkovatele tehdy dostal.

Pokuta bývá několikatisícová a typicky se jedná o smlouvy uzavřené ještě před létem 2022, kdy došlo k regulaci jejich činnosti a zprostředkovatelé přešli pod dozor ERÚ.

„To ovšem nic nemění na tom, že spotřebitelé mají právo i tyto smlouvy kdykoliv a bez jakýchkoliv sankcí ukončit. Pokud už zprostředkovatele k ničemu nepotřebují, doporučila bych to učinit všem, ať jim zbytečně nezůstávají letité závazky,“ radí **Markéta Zemanová** a dodává: *„Bránit se navíc mohou i proti pokutám, pokud by jim je někdo chtěl na základě starých smluv vyúčtovat. Jestliže měly smlouvy zůstat v platnosti i po nabytí účinnosti tzv. zprostředkovatelské novely, museli by je zprostředkovatelé uvést do souladu s novým zněním zákona nejpozději do 30. června 2022. To velmi často neučinili, a smlouvy pak automaticky zanikly. Což znamená, že zanikl i závazek, ze kterého by pro ně vyplývala sankce.“*

Jankovcova 1566/2b
170 00 Praha 7 – Holešovice

Jankovcova 1566/2b
170 00 Praha 7 – Holešovice

<https://eru.gov.cz/energosomejdi-utoci-na-domacnosti-i-obce-uctuji-si-pausalni-poplatky-za-nic>